

רע"פ 1948/16 - עוני אבו קטפיאן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
רע"פ 1948/16

כבוד השופט א' שהם
עוני אבו קטפיאן

לפני:
ה המבקש:

נ ג ז

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט
המחוזי מרכז-לוד, מיום 21.2.2016, בעפ"ת
15-06-46847, שניתן על ידי כב' השופט נ' אחד-
שופטת בכירה

עו"ד עלא קישואו בשם המבקש:

עו"ד אופיר טישלר בשם המשיבה:

החלטה

לפני בקשה רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת נ' אחד- שופטת בכירה), בעפ"ת 15-06-46847, מיום 21.2.2016, בגדירו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דיןו של בית משפט השלום לטעבורה בפתח תקווה (כב' השופטת מ' כהן), בתה"ע 13-06-7705, מיום 10.6.2015.

ורקע והליכים קיודמים

ביום 13.3.2014, הורשע המבקש על בסיס הודהתו במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתיוחן, אשר מייחס לו עבירה של

עמוד 1

© judgments.org.il - דין פסקי

נהיגה תחת השפעת אלכוהול, ביום 21.6.2013, לפי תקנה 26(2) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: **תקנות התעבורה**). לאחר הרשותו בדיון, נשלח המבחן, בהסכמה הצדדים, לשירות המבחן, לקבלת תסקיר בעניינו. ביום 9.12.2014, וביום 16.3.2015, הוגש תסקיר שירות מבחן ותשkil משלים בעניינו של המבחן (להלן, ביחד: **תשkil שירות המבחן או התסקיר**). בתסקיר שירות המבחן נכתב, כי עברו הפלילי של המבחן כולל הרשעה בעבירה רכוש משנה 2008, ושתי הרשותות בעבירות של נהיגה תחת השפעת אלכוהול ונוהגה בשכרות, נוסף על רישומי תעבורה נוספים. בגין הרשותו בעבירה של נהיגה בשכרות משנה 3 בתת"ע 3004-10-2010, נגזרו עליו מספר עונשים, ביום 26.6.2011, ובין היתר, הוטלו עליו 8 חודשים מאסר על-תנאי, למשך 3 שנים. בהליך דין, הופנה המבחן לאבחן בעוממת "אפשר" לטיפול בנפגעים אלכוהול, ובו שיתף המבחן פעולה באופן מלא. התרשםו של שירות המבחן מן המבחן, הייתה "כי לצד מעוצם לשומר על תפקוד תקין במסגרת תעסוקתית ומשפחית, התנהלות של עוני [הבחן] בכיבש מאופיינת בהתנהגות פורצת גבולות, הקלת ראש בכל הנגע לחוקי תעבורה ולנהיגה תחת השפעת אלכוהול וכן בולטת חוסר מודעות לסכנות הטמונה בהתנהלותם הביעיתית". אשר על כן, המליץ שירות המבחן על "עונישה שיקומית" שתכלול הטלת צו מבחן בשירות המבחן למשך שנה, בכפוף להשתלבותו בטיפול מתאים עבורו; וצו שירות לתועלת הציבור (להלן: צו של"צ) בהיקף של 150 שעות. נוסף על כך, המליץ שירות המבחן על הארצת המאסר על-תנאי התלי ועומד נגד המבחן. ביום 23.3.2015, הודיעה המשיבה לבית משפט השלום, כי הצדדים הגיעו להסכמה מסוימת לעניין העונש שיווית על המבחן, ולפיה - התיבעה תגביל את עצמה ל-8 חודשים לRICTSI בפועל, תוך הפעלת התנאי שתלי ועומד נגד המבחן, בחופף לעונש זה. זאת בנוסף, לפסילה, מאסר על-תנאי, ופסילה על-תנאי, מנגד, ההגנה תעזור להארצת המאסר על-תנאי.

3. ביום 10.6.2015, ניתן גזר הדין בעניינו של המבחן, בבית משפט השלום. אשר למתחם העונשה, ציין בית משפט השלום, כי "אמנם מתחם העונשה מסווג זה הוא פסילה לתקופה החל משלושה חודשים ורכבי עונשה נוספים כגון פסילה בפועל, פסילה על תנאי, קנס במקרים מסוימים גם מאסר על תנאי", אולם הטעים, כי במקרה דין, יש מקום להשית על המבחן עונש של מאסר בגין סורג וברית. זאת, בפרט, נוכח עברו הפלילי של המבחן והרשותו בעבירות דומות. אשר על כן, השיטת בית משפט השלום על המבחן את העונשים הבאים: 8 חודשים לRICTSI בפועל, אשר ירוצו בחופף למאסר על-תנאי התלי ועומד נגד המבחן; 10 חודשים מאסר על-תנאי, לבסוף המבחן, במשך 3 שנים, עבירה של נהיגה בשכרות, או נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים, או נהיגה בזמן פסילה; פסילה מלkeletal או להחזק רישיון נהיגה למשך 15 חודשים, אשר תחול מיום שחרورو מבית הסוהר; 3 חודשים פסילה על-תנאי, לבסוף המבחן, במשך 3 שנים, עבירה שבה הורשע או על אחת העבירות המפורחות בתוספת הראשונה או השניה לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: **פקודת התעבורה**). בנוסף, הטיל בית משפט השלום על המבחן קנס בסך של 2000 ₪.

4. המבחן הגיע ערעור לבית המשפט המחוזי, המכונן נגד עונש המאסר לRICTSI בפועל, והפעלת המאסר על-תנאי. בהודעת הערעור, העלה המבחן מספר טענות. ראשית, כי בתת"ע 3004-10-2014, בו הושת עליו מאסר על-תנאי כאמור, לא ניתנה הכרעת דין, טרם שנגמר דין, ועל כן עונש המאסר על-תנאי בטל מעיקרו (void); שנית, כי לא ניתן להטיל עונש של 8 חודשים מאסר לRICTSI, בגין הרשותה בעבירה של נהיגה תחת השפעת אלכוהול. שלישיית, כי העונש שהושת עליו חורג ממידיניות העונשה הנוגגת, ואינו מתחשב בנסיבות האישיות של המבחן. ביום 13.1.2016, הוגש תסקיר שירות מבחן משלים בעניינו של המבחן, ובו נכתב, בין היתר, כי הטלת עונש מאסר לRICTSI בפועל עשויה להביא להידדרות במצבו. נוסף על המלצות שהובאו בתסקירים הקודמים, הציע שירות המבחן להגדיל את היקף שעوتת השל"צ ל-400 שעות. ביום 21.2.2016, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבחן והותיר את גזר הדין של בית משפט השלום על כנו. בית המשפט המחוזי דחה את טענתו של המבחן, הנוגעת להכרעת הדין בתת"ע 3004-10-2010, מבלתי לדון בה לגופו של עניין. זאת, כיוון שבhallir הקודם היה המבחן מוצג על ידי עורך דין; וכן, כי במסגרת הטיעונים

בעלפה בערעור, בהליך דין, זנוח המבוקש את הטענה. בית המשפט המחויז הטעים בנוספ', כי עונש המאסר לריצוי בפועל, בנידון בדיון, הוטל בסמכות, וזאת, לאור סעיף 38 לפקודת התעבורה. עוד קבע בית המשפט המחויז, כי עונשו של המבוקש איננו חורג ממדיניות הענישה הנוגאת. אשר על כן, נדחה ערעורו של המבוקש ותוארין ההתייצבות לריצוי העונש נקבע ליום 20.3.2016.

הבקשה לרשות ערעור

5. ביום 8.3.2016, הוגשה הבקשה לרשות ערעור על פסק דין של בית המשפט המחויז, ואיתה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר לריצוי בפועל, אשר התקבלה באותו היום. בבקשתה, חוזר המבוקש על הטענות שהעלתה בפני בית המשפט המחויז, בציינו כי לא ניתן מענה לשתי סוגיות עיקריות בערעור [בבית המשפט המחויז- א.ש.], שעניינן כאמור הסמכות לגזר עונש מאסר בעירייה בגיןוד לתקינה 26(2) לתקנות התעבורה וכן דין של גזר דין ללא שהוכרע עובר לכך דין של נאשם". לטענת המבוקש, היעדרה של הכרעת הדין בתת"ע 3004-10-10, גרמה לעיוות דין בעניינו, שכן הודהתו של המבוקש לא נבחנה על ידי בית המשפט לתעבורה, ולא ניתן כל נימוק להרשעתו. אשר לחוסר סמכותו של בית משפט השלים להטיל עונש של 8 חודשים מאסר לריצוי בפועל, בגין עבירה של נהיגה תחת השפעה של משקאות משלכרים, הסתמן המבוקש, בין היתר, על סעיף 2(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), אשר קובע כי "עונש מאסר שנקבע בתקינה, תקופתו לא תעלתה על ששה חודשים". אשר על כן, סבור המבוקש כי יש ליתן לרשות ערעור, לקבל את ערעורו לגופו של עניין, ולהקל בעונשו.

תגובה המשיבה לבקשתה

6. ביום 20.4.2016, הגישה המשיבה את תגובتها לבקשתה לרשות ערעור, ובה היא מבקשת לדוחות את הבקשה, על כל חלקיה. ראשית, צירפה המשיבה את הכרעת הדין שניתנה בתת"ע 3004-10-10, מיום 14.4.2011, וכי המבוקש נכח באותו ישיבה, והוא מוצג על ידי עורך דין. לא זו בלבד, גם בישיבה הבאה באותו התייך, ביום 26.6.2011, בא כוח המבוקש ביקש לכבד את הסדר בין הצדדים, במסגרתו, המשיבה טענה להטלת מאסר על-תנאי מרתיע. עוד טענה המשיבה, כי המבוקש לא העלה כל טענה, במהלך תמת"ע 10-3004, הנוגעת לבטלות גזר דין. לאור האמור לעיל, סבורה המשיבה כי יש לדוחות את טענותו של המבוקש בעקבות לבטלותו של גזר הדין בהליך הקודם. אשר לחוסר סמכות להשית עונש של 8 חודשים מאסר לריצוי בפועל, בגין הרשעה הנוגעת לבטלותו של גזר דין באותו היום. ציינה המשיבה כי סמכות זו נוצרת משלוב ההוראות הקבועות בסעיפים 62 ו-68 לפקודת תעבורה של נהיגה בהשפעת אלכוהול, ציינה המשיבה מונה שורה של עבירות, לפי הפקודה, שהעונש בצדן הוא מאסר של שנתיים. סעיף 68 לפקודת התעבורה קובע, כי "העובר על התקינה שהותקנה לפי פקודת זו, דין כאמור בסעיפים 61ו, 62 ו-63 או עונש קטן מזה שנקבע לה בתקנות". לשיטת המשיבה, לאחר שלא נקבע עונש ספציפי לסעיף 26(2) לתקנות התעבורה, הרי שבהתאם לסעיפים 62 ו-68 לפקודת התעבורה - העונש בצד עבירה זו הוא שנתיים מאסר. לטענת המשיבה, סעיף 2(א) לחוק העונשין, אליו הפנה המבוקש, איננו רלוונטי, וזאת, כיוון שלא מדובר בעונש מאסר שנקבע בתקנות התעבורה, אלא בפקודת התעבורה, כאמור לעיל. נספח כל, סבורה המשיבה כי עונש המאסר שהושת על המבוקש איננו חורג מדיניות הענישה הנוגאת, וכי ניתן משקל לשיקולים הרלוונטיים בעניינו. זאת, בפרט, לנוכח העובדה שהעונש שהוטל נמצא בתחום התעבורה, עליו הסכימו הצדדים במסגרת הסדר הטיעון. אשר על כן, סבורה המשיבה כי יש לדוחות את הבקשה לרשות ערעור.

7. הלכה מושחתת היא, כי בקשות לרשوت ערעור תתקבלנה במקרים נדירים, בהם עולה שאלת משפטית רחבה היקף וכבדת משקל, אשר חורגת מעניינים של הצדדים להילך; או כאשר קיים חשש לעיוות דין מהותי או לאו צדק חמוץ שנגרם למבקר בהליך המשפטי (רע"פ 3021/16 לוחובסקי נ' מדינת ישראל (19.4.2016); רע"פ 3154/16 אוחזין נ' מדינת ישראל (18.4.2016); רע"פ 16/2016 ביאלה נ' מדינת ישראל (13.4.2016)). כאשר הבקשה מוגשת לעניין חומרת העונש, ניתן רשות ערעור רק מקום בו העונש חריג, באורח מהותי, מדיניות הענישה הנוגעת (רע"פ 2396/16 שבת נ' מדינת ישראל (27.3.2016); רע"פ 361/16 עצם נ' מדינת ישראל (14.3.2016); רע"פ 16/1940 פולק נ' מדינת ישראל (16.3.2016)). הבקשה שלפניינה אינה עומדת באמנות המידה הללו, ומטעם זה בלבד יש לדחותה.

8. לעומת זאת, אתייחס בקצרה לטענותו של המבוקש. אשר לטענה בדבר בטלותו של גזר דין שניתן ללא הכרעת דין, הרי שהדין בטענה זו התביר, משכירה המשיבה את הכרעת הדין באותו התקיך, מיום 14.4.2011. יעיר, כי מצג השווא שהציג המבוקש, יכולו לא ניתנה הכרעת דין בתיק זה, נגע בחוסר תום לב, ורצוי היה להימנע מהעלאת טענה זו מלכתחילה. אשר לסמכות בית המשפט לגזר עונש של 8 חודשים לRICTO בפועל, בגין הרשעה בעיריה של נהיגה תחת השפעת אלכוהול, מקובלת עליי عمدةה של המשיבה, וכי בכך שאפנה לפירוט של הסעיפים הרלוונטיים לעיל. סבורי, כי גזר דין בעניינו של המבוקש, אשר ניתן בבית משפט השלום, ראוי ומאוזן. לחובת המבוקש עומדות הרשעות קודמות בעבירות דומות, ונראה כי העונשים שהוטלו עליו בעבר אינם מרתיעים אותו מלבוש ולנהוג תחת השפעת אלכוהול. יתר על כן, המבוקש היה מודע לכך שתיתכן אפשרות שיטול עליו עונש של 8 חודשים לRICTO בפועל, נוכח הסכמתו להסדר הטיעון, כמפורט לעיל. אשר על כן, אין לבקשת להלן אלא על עצמו.

9. דין הבקשה להידחות, אפוא. החלתתי מיום 8.4.2016, הנוגעת לעיכוב ביצוע עונש המאסר, מבוטלת בזאת. המבוקש יתיצב לשאת בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו ביום 12.5.2016, עד השעה 10:00 בבית סוהר "הדרים", או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשבישתו תעודה זהות או דרכון. על המבוקש לתאמ את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למינוי מוקדם, עם ענף אבחון ומיפוי של שירות בתי הסוהר, טלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, י"ג בניסן התשע"ו (21.4.2016).

שפט